

VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO ATASKAITA

**VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2021 METŲ BIUDŽETO VYKDYMO IR
KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIŲ TEISINGUMAS,
SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS**

2022 m. liepos 1 d. Nr.AR-2 (1.3)

Varėna

AUDITO ATASKAITOJE ESANTYS ASMENS DUOMENYS NEVIEŠINAMI

Su audito ataskaita galima susipažinti savivaldybės interneto puslapyje www.varena.lt

SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Varėnos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Varėnos rajono savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principu. Varėnos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, teikdama pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti viešojo sektoriaus darbo efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai nustatyta pareiga teikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo. Todėl, remiantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo nuostatomis, Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atlieka savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditą.

Auditą atliko Varėnos rajono savivaldybės kontrolierius Gintautas Šakalis ir kontrolieriaus pavaduotoja Laima Ulbinienė.

Audito ataskaita pateikta Varėnos rajono savivaldybės merui, Kontrolės komitetui, Savivaldybės administracijos direktoriui.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu¹ nuo 2020 m. vasario 26 d. paskelbė valstybės lygio ekstremaliąją situaciją dėl naujojo koronaviruso (COVID-19) plitimo grėsmės, visoje šalyje buvo paskelbtas karantinas. Ekstremali situacija šalyje atšaukta nuo 2022 m. gegužės 1 d.

---

¹ Lietuvos Respublikos 2020 m. vasario 26 d. nutarimas Nr.152 Dėl valstybės lygio ekstremalios situacijos paskelbimo.

TURINYS

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI	4
SANTRAUKA	5
ĮŽANGA	7
AUDITO REZULTATAI	8
1.Savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio vertinimas	9
2.Savivaldybės 2021 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio vertinimas	12
3.Lėšų ir turto naudojimo 2021 m. teisėtumo vertinimas	20
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	32
PRIEDAS	34

PAGRINDINIAI ATASKAITOS FAKTAI

110 082,89 tūkst. Eur Savivaldybės turtas	8 165,24 tūkst. Eur Savivaldybės įsipareigojimai	35 105,7 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto pajamos	32 278,5 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto išlaidos
---	--	---	--

25,3 proc.

Nekilnojamojo turto registre įregistruota vietinės reikšmės kelių ir gatvių

33,6 proc.

Turto duomenų teisingumo Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje negalime patvirtinti

7 414,2 tūkst. Eur

Padidėjo finansinis turtas dėl teisės aktų pasikeitimų, reglamentuojančių dotacijų apskaitą.

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos², Viešojo sektoriaus atskaitomybės³, Biudžeto sandaros įstatymais⁴, atliktas 2021 metų Varėnos rajono savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, kurį sudaro konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų (įskaitant Savivaldybės skolos ataskaitas) rinkiniai ir Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditas.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir Tarptautinius audito standartus. Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo pateikiama audito išvadose. Audito apimtis ir taikyti metodai pateikti priede „Audito apimtis ir metodai“.

Pagrindiniai audito rezultatai

1.Dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio (9-13 p.)

1.1. Vis dar nežinoma tiksli Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių vertė.

Savivaldybės administracija nespėjo įgyvendinti rekomendacijos „Vietinės reikšmės kelių ir gatvių vertinimą ir tikrosios vertės nustatymą užbaigti iki 2021-12-31“. Jos apskaitoje dar liko 77 vietinės reikšmės keliai ir 109 gatvės apskaitytos iki vieno euro verte. Tai sudaro 17 proc. visų kelių ir gatvių, apskaitomų Savivaldybės administracijoje. Todėl, negalime patvirtinti Konsoliduotosios Finansinės būklės ataskaitos straipsnio „Infrastruktūros ir statiniai“ likučio 37 000,78 tūkst. Eur teisingumo (10 p.).

1.2. Vis dar yra apskaitomų kelių ir gatvių, kuriems neatlikta teisinė registracija. Atlikta tik 25,3 proc. vietinės reikšmės kelių ir gatvių teisinė registracija (10 p.).

1.3. Nepaskaičiuotas turto nuvertėjimas.

Turtui, kuris yra nenaudojamas ir nereikalingas savivaldybės funkcijoms atlikti, kurio atžvilgiu priimtas Tarybos sprendimas jį nurašyti, nepaskaičiuotas nuvertėjimas (11 p.).

1.4. Savivaldybės administracija esminio pagerinimo darbų vertės neiškėlė iš nebaigtos statybos į infrastruktūros ir kitų statinių grupę (11 p.).

---

² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str.9 d. 10 p.

³ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 1 d.

⁴ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-1430 (2003-12-23 įstatymo Nr. IX-1946 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 37 str. 3 d.

1.5. Kilnojamosios kultūros vertybės - muziejiniai eksponatai 2021 metais dar nebuvo įvertinti tikraja verte. Todėl negalime patvirtinti Konsoliduotosios finansinės būklės straipsnio „Kilnojamosios kultūros vertybės“ 2,83 tūkst. Eur likučio teisingumo (12 p.)

2. Dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio (9 p.)

Savivaldybės 2021 m. konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą. Išskyrus pastabas dėl žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamųjų raštų, t.y. biudžetinės įstaigos aiškinamuose raštuose pateikia ne visą informaciją, kuri nurodyta Finansų ministro įsakymu⁵ patvirtintose Valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklėse (toliau – Taisyklės).

3. Savivaldybės biudžeto vykdymas (13-20 p.)

Vertindami Varėnos rajono savivaldybės biudžeto vykdymą nustatėme, kad pajamos tvirtinamos ir išlaidos skirstomos laikantis teisės aktų reikalavimų.

Varėnos rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto pajamų surinkimo planas įvykdytas 105,5 proc. Faktiškai į Varėnos rajono savivaldybės biudžetą 2021 metais gauta 1 701,3 tūkst. Eur pajamų daugiau negu planuota.

Didžiausią gautų pajamų dalį, kaip ir 2020 metais, sudarė mokesčiai ir dotacijos.

Savivaldybės 2021 metų biudžeto patikslintas išlaidų planas sudarė 33 438,5 tūkst. Eur, faktinės išlaidos – 32 278,5 tūkst. Eur (įskaitant 2020 m. gruodžio 31 d. nepanaudotą biudžeto lėšų likutį – 1 841,4 tūkst. Eur). Biudžeto išlaidos panaudotos 10-čiai programų vykdyti. 2021 m. asignavimų panaudojimas palyginus su 2020 m. sumažėjo 1 316,0 tūkst. Eur.

4. Dėl lėšų ir turto naudojimo (20 - 32 p.)

1. Nustatyti atvejai, kai vienkartinės piniginės išmokos ir priemokos už papildomus darbus, skirtos nesivadovaujant teisės aktais (Savivaldybės administracija, Varėnos „Ryto“ progimnazija, Varėnos sporto centras, Varėnos kultūros centras).

2. Tobulintinas Komandiruočių tvarkos aprašas (Savivaldybės administracija).

3. Dar vis nustatoma atvejų, kai įstaigose inventorizacija atliekama formaliai (Varėnos „Ryto progimnazija“).

4. Blogai organizuojamas nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti turto panaudojimo ir nurašymo procesas (Varėnos sporto centras).

5. Pažeidžiant įstatymus Merkinės ir Matuizų seniūnijos turtą valdo patikėjimo teise.

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklės“.

REKOMENDACIJOS

1. Vietinės reikšmės kelių ir gatvių tikrosios vertės nustatymą užbaigti iki 2022 m. gruodžio 31 d., kaip numatyta 2021 m. finansinio (teisėtumo) audito Rekomendacijų įgyvendinimo plane.
  2. Visų vietinės reikšmės kelių ir gatvių teisinę registraciją užbaigti iki 2022 m. gruodžio 31 d.
  3. Pakartotinai rekomenduojame nustatyti papildomas kontrolės priemones ilgalaikio turto srityje, kurios užtikrintų teisingą ilgalaikio turto apskaitą.
  4. Skiriant vienkartinės pinigines išmokas valstybės tarnautojams, vadovautis teisės aktais, reglamentuojančiais šių išmokų skyrimą.
  5. Skiriant priemokas už papildomus darbus vadovautis Lietuvos Respublikos teisės aktais.
  6. Vadovautis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu – perimti turtą iš Merkinės ir Matuizų seniūnijų ir apskaityti Savivaldybės administracijos balanse.
  7. Varėnos rajono savivaldybės administracijos tarnybinių komandiruočių tvarkos apraše:
    - 7.1. Keisti 18.1 ir 27 punktus, nurodant dienpinigių dydžius ne mažiau 50 proc.
    - 7.2. Numatyti konkrečius mažesnius dienpinigių dydžius, kurie būtų diferencijuoti pagal objektyvius kriterijus.
  8. Siekiant įgyvendinti Finansų ministro įsakymu patvirtintas Valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisykles, papildyti Administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 10 d. įsakymą Nr. DV-306 „Dėl finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pateikimo“.
- Santraukoje pateiktos tik sisteminių sprendimų ar tobulintino reglamentavimo reikalaujančios rekomendacijos. Audito metu subjektams raštuose pateikti pastebėjimai apie nustatytas klaidas ir veiklos trūkumus, rekomenduota juos taisyti. Subjektai ėmėsi veiksmų teikė raštus apie rekomendacijų įgyvendinimą.
- Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ dalyje (33 psl.).

IŽANGA

Audituotas subjektas – Varėnos rajono savivaldybė (toliau – Savivaldybė), adresas: Vytauto g. 12, LT-65184 Varėna.

Audito tikslai:

- įvertinti Savivaldybės 2021 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- įvertinti Savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

- įvertinti savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamu laikotarpiu savivaldybės administracijai vadovavo direktorius A.Verbickas. Savivaldybės administracijos buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja dirbo Č.Ulbinaitė, Finansų ir investicijų skyriaus vedėja – S.Griškevičienė, Biudžetinių įstaigų ir seniūnijų apskaitos skyriaus vedėja – vyr. buhalterė A.Vinickienė. Savivaldybės išdo apskaitą tvarkė vyresnioji specialistė O.Pekorienė. Savivaldybės biudžetinių įstaigų – atitinkamos biudžetinės įstaigos vyriausiasis buhalteris. Savivaldybės metinį konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį parengė Finansų ir investicijų skyriaus vyr. specialistė J.Bučinskienė.

Audito procedūros buvo atliekamos pagal atrankinio tyrimo rezultatus pasirinktuose subjektuose – Varėnos rajono savivaldybės administracijoje, Savivaldybės Išde, savivaldybei pavaldžiose įstaigose – Varėnos kultūros centre, Varėnos sporto centre, Varėnos „Ryto“ progimnazijoje. Šių įstaigų vadovai atsakingi už biudžeto vykdymo ir (ar) finansinių ataskaitų rinkinių parengimą ir teisingą pateikimą, patikėjimo teise valdomo valstybės ir savivaldybės turto ir lėšų, valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą bei naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Audituojamasis laikotarpis – 2021 metai.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai. Nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, biudžeto lėšų ir turto naudojimo pareiškama audito išvadose.

AUDITO REZULTATAI

Savivaldybės administracija, rengdama metinių konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius, remiasi savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupės jai pateiktų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų duomenimis. Todėl, Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto ataskaitų rinkinio duomenų teisingumas priklauso ne tik nuo Savivaldybės administracijos tvarkomos apskaitos, bet ir nuo viešojo sektoriaus subjektų parengtų finansinių ataskaitų rinkinių teisingumo. Siekdama gauti pakankamą užtikrinimą dėl minėtų ataskaitų teisingumo Kontrolės ir audito tarnyba suplanavo ir atliko audito procedūras šiuose svarbiuose grupės komponentuose: Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės Išde, Varėnos kultūros centre, Varėnos sporto centre, Varėnos „Ryto“ progimnazijoje.

Audito metu pateikėme pastebėjimus audituotiems subjektams dėl 2021 metų ataskaitų rinkinių duomenų tikrumo ir teisingumo, biudžeto ir turto naudojimo. Apie audito rezultatus, visus audito metu nustatytus dalykus subjektai buvo informuoti raštu.

1.SAVIVALDYBĖS 2021 M. KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

Vertinome Savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį, apimančią Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį ir Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį.

1.Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumas.

Audito metu įvertinus 2021 m. gruodžio 31 d. savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis apie biudžeto pajamas, išlaidas, skolas bei mokėtinas sumas, reikšmingų neatitikimų, kurie darytų įtaką metinio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui, nenustatėme. Tačiau norime atkreipti dėmesį į nustatytus dalykus, kurie reikšmingos įtakos biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniui neturėjo, bet yra taisytini. Tai yra:

1.1.Skirtingai taikyti teisės aktai reglamentuojantys biudžeto išlaidų ekonominę klasifikaciją.

Išmokėtas kompensacijas, kai darbo sutartis nutraukiama šalių susitarimu (DK 54 str.), įstaigos apskaitė skirtinguose ekonominės klasifikacijos straipsniuose. Vienos įstaigos išlaidas apskaitė „Darbo užmokestis pinigais“ straipsnyje (2.1.1.1.1.1), kitos straipsnyje (2.7.3.1.1.1.1) „Darbdavių socialinė parama pinigais“. Todėl šių straipsnių duomenys yra netikslūs.

1.2.Ne visi asignavimų valdytojai ataskaitas skelbia interneto svetainėje.

Varėnos kultūros centras, Varėnos „Ryto“ progimnazija neskelbė internetinėje svetainėje biudžeto vykdymo ataskaitų. Tai yra, šios įstaigos nevykdė Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo⁶ 33 str. 1 d. ir Varėnos rajono savivaldybės tarybos sprendimu⁷ patvirtintų Varėnos rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių 66 p. Savivaldybės administracija ataskaitas paskelbė audito metu.

1.3.Biudžeto aiškinamajame rašte biudžetinės įstaigos pateikia ne visą reikalaujamą informaciją.

Viena iš metinių biudžeto ataskaitų rinkinio formų, kurias turi teikti biudžetinės įstaigos yra Aiškinamasis raštas. Tačiau audito metu nustatyta, kad jame nepateikiama visa numatyta informacija, kuri nurodyta Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu patvirtintose Taisyklėse. Atsižvelgiant į Finansų ministro įsakymu atliktus pakeitimus Taisyklėse, turėtų būti atnaujintas ir Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas⁸ „Dėl Finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pateikimo“.

2.Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje nustatyti reikšmingi išskaidymai.

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumas priklauso nuo žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenų

⁶ Viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212 įstatymas .

⁷ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 28 d. sprendimas Nr. T-VIII-1014 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.

⁸ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 10 d. įsakymas Nr. DV-306 “Dėl finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pateikimo”

teisingumo ir šių duomenų pateikimo viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (VSAKIS).

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas pagal galiojančius teisės aktus, dar neparodo teisingos savivaldybei priklausančio turto vertės, nes subjektų apskaitoje nebuvo ištaisyti ankstesniais metais nustatyti iškraipymai apskaitant vietinės reikšmės kelius ir gatves, nurašytą turta, kilnojamasias kultūros vertybes.

Reikšmingiausius duomenų iškraipymus ir sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti, nustatėme Savivaldybės administracijoje apskaitant ilgalaikį materialųjį turta – kelius, pastatus, nurašytus pastatus, nebaigtą statybą. Tai turėjo reikšmingos įtakos 2021 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui.

Savivaldybės administracija

2.1.Savivaldybės administracijos apskaitoje dar yra apskaitomų kelių ir gatvių iki 1 euro verte.

Savivaldybės administracijoje, paskutiniaisiais metais, daroma pažanga nustatant kelių ir gatvių tikrąją vertę, 2020 metais tikroji kelių vertė nustatyta 79 keliams ir 43 gatvėms, 2021 m. - 47 keliams ir 43 gatvėms. 2021 m. kelių ir gatvių vertė padidėjo nuo 32 Eur, kurie buvo apskaityti iki 1 euro verte, iki (įvertintos tikraja verte) - 4 770,4 tūkst. Eur. *Tačiau 2021-12-31 dar liko 77 keliai ir 109 gatvės, kurie apskaitomi iki 1 euro verte.*

Vadovaujantis 12-VSAFAS⁹ keliai ir gatvės turi būti įvertinti ir užregistruoti tikraja verte. Todėl negalime patvirtinti, kad Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje, pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis, toliau nurodyti likučiai yra teisingi: Finansinės būklės ataskaitoje straipsnio Infrastruktūros ir kiti statiniai (A.II.3 eil.), kuriame apskaitomi vietinės reikšmės keliai ir gatvės, likutinė vertė 37 000,78 tūkst. Eur, atitinkamai Finansavimo sumos iš Valstybės biudžeto (D.I.eil.) – 28 099,42 tūkst. Eur, iš ES, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų (D.II.eil.) – 25 145,32 tūkst. Eur, iš kitų šaltinių (D.IV.eil.) – 2 311,89 tūkst. Eur, Sukauptas perviršis ir deficitas (F.III.eil.) – 40 310,15 tūkst. Eur.

2.2.Savivaldybės administracijoje vis dar išlieka kelių teisinės registracijos problema.

Varėnos rajono savivaldybėje yra 741 kelias ir 360 gatvių. Tačiau ne visi esantys keliai ir gatvės teisiškai įregistruoti. Pakeitus LR Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo¹⁰ 9 straipsnį, atsirado galimybė kelių ir gatvių kadastriniams matavimams ir teisei registracijai panaudoti Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas. Savivaldybėje 2021 m. žymiai padidėjo registruotų objektų skaičius, t.y. 2021 m. užregistruoti 168 objektai (129 keliai (323,6 km.) ir 39

⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ 25 p.

¹⁰ Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo 2000-10-12 įstatymas. Nr.VIII-2032.

gatvės (20,6 km.)). Iš viso iki 2022 m. sausio 1 d. savivaldybėje įregistruota 170 kelių, kurių ilgis 388,8 km. ir 109 gatvės, kurių ilgis 60,3 km.

Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo¹¹ 16 str. 4 d. nurodyta, kad valstybės ir savivaldybei nuosavybės teise priklausantis registruotinas turtas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti registruojamas viešuosiuose registruose, o Nekilnojamojo turto registro įstatymo¹² 9 str. 1 d. nurodyta, kad Nekilnojamojo turto registre registruojami nekilnojamieji daiktai (žemės sklypai, statiniai ir kt.), jeigu jie Nekilnojamojo turto kadastro nustatyta tvarka yra suformuoti kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai ir jiems suteiktas unikalus numeris.

2.3. Dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo

Turtui, kuris pripažintas netinkamu ir Savivaldybės tarybos sprendimu¹³ turėjo būti nurašytas, tačiau 2021 m. buvo dar apskaitomas, nebuvo paskaičiuotas nuvertėjimas.

Nesilaikant 22-ojo Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Turto nuvertėjimas“ reikalavimų bei Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu¹⁴ patvirtinto Administracijos apskaitos vadovo Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo 117 p. nebuvo apskaičiuotas gyvenamųjų pastatų 15,6 tūkst. Eur, o negyvenamųjų 9,0 tūkst. Eur nuvertėjimas, todėl ilgalaikio turto balansinė vertė 24,6 tūkst. Eur yra padidinta, o sąnaudos, ta pačia suma, sumažintos.

Konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitoje (A.II eil.) ilgalaikis materialusis turtas yra padidintas 24,6 tūkst. Eur, ta pačia suma sumažintos, Veiklos rezultatų ataskaitoje, pagrindinės veiklos sąnaudos (B eil.).

2.4. Dėl esminio pagerinimo darbų

Projekto Pakaršio sausinimo polderio rekonstrukcijos darbai atlikti ir pripažinti tinkamais naudoti 2021-11-18. Tačiau, Savivaldybės administracija, nesivadovaudama 12-uju VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatomis, 226,3 tūkst. Eur rekonstrukcijos darbų vertės, po esminio pagerinimo, neiškėlė iš nebaigtos statybos sąskaitos į infrastruktūros ir kitų statinių grupę. Turtas iš Esminio pagerinimo į sąskaitą, kurioje jis apskaitomas, keliamas tada, kada yra dokumentai, kuriais patvirtinama, kad statyba baigta, nelaukiant finansavimo šaltinių patvirtinimo. Todėl, Konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos straipsnis Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai (A.II.6 eil.) yra padidintas 226,3 tūkst. Eur, ta pačia suma, sumažintas straipsnis Infrastruktūros ir kiti statiniai (A.II.3 eil.).

---

¹¹ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo 1998 m. gegužės 12 d. įstatymas Nr. VIII-729.

¹² Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro 1996 m. rugsėjo 24 d. įstatymas Nr. I-1539.

¹³ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. lapkričio 30 d. sprendimas Nr. T-IX-791 „Dėl Varėnos rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto nurašymo ir nugriovimo“

¹⁴ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-12-01 įsakymas Nr. DV-1150 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės administracijos, išdo ir apskaitos vadovų patvirtinimo“

Merkinės krašto muziejus

2.5. Kilnojamųjų kultūros vertybių likutis neteisingas

Merkinės krašto muziejus nevykdė Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu¹⁵ patvirtintų muziejinių vertybių (ekspонатų) vertinimo rekomendacijų, ekspонатų vertinimą turėjo baigti iki 2020 m. gruodžio 31 d. Nesilaikant 12 VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ reikalavimų, Merkinės krašto muziejaus rinkiniuose saugomų ekspонатų skaičius 3560 vnt., užregistruoti simboline iki 1 euro verte, o ne tikraja verte. Konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos duomenimis Kilnojamųjų kultūros vertybių likutis 2021 m. gruodžio 31 d. tik 2,83 tūkst. Eur.

Kontrolės ir audito tarnyba 2020 m. po atliktų audito procedūrų (Audito ataskaita 2020 m. liepos 9 d. Nr. AR-5 (3.14)) pateikė rekomendaciją „Imtis priemonių, kad Merkinės krašto muziejuje būtų pradėtas muziejinių vertybių vertinimas“. Pagal Rekomendacijų įgyvendinimo planą, kilnojamųjų kultūros vertybių vertinimas turėjo būti baigtas iki 2021-10-31. Tačiau, remiantis Merkinės krašto muziejaus apskaitą tvarkančios darbuotojos pateiktais duomenimis, kilnojamosios kultūros vertybės baigtos vertinti 2022 m. balandžio mėn. ir jų tikroji vertė yra 75,9 tūkst. Eur. 2021 m. konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitoje kilnojamųjų kultūros vertybių likutis neteisingas, jis sumažintas 75,9 tūkst. Eur. Todėl, negalime patvirtinti Konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos straipsnio Kilnojamosios kultūros vertybės (A.II.7) likutinės vertės 2,83 tūkst. Eur ir Grynojo turto straipsnio Rezervai (F.I) likutinės vertės teisingumo.

3. Reikšmingi finansinio turto pokyčiai Savivaldybės administracijoje.

Savivaldybės administracijoje dėl teisės aktų pasikeitimų, reglamentuojančių dotacijų apskaitą, reikšmingai padidėjo finansinio turto vertė. Nuo 2021 m. sausio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymui¹⁶ „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 14-ojo standarto patvirtinimo“ pakeitimo, Savivaldybės administracijoje investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus padidėjo 7 414,2 tūkst. Eur.

II. SAVIVALDYBĖS 2021 M. BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

1. Savivaldybės biudžeto pajamos

Savivaldybės biudžeto suplanuotų pajamų gauta daugiau.

Savivaldybės taryba 2021 m. pradžioje patvirtino savivaldybės biudžetą 25 620,8 tūkst. Eur. Metų eigoje, atsižvelgiant į papildomai skirtas valstybės biudžeto dotacijas, gautas Europos Sąjungos finansinės paramos lėšas bei kitų pajamų pokyčius, 2021 metų Savivaldybės biudžetas buvo tikslintas šešis kartus, padidinant biudžeto pajamas 5 976,3 tūkst. Eur, t. y. iki 31 597,1 tūkst. Eur.

¹⁵ Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010 m. rugpjūčio 20 d. įsakymas Nr. IV-446 „Dėl muziejinių vertybių (ekspонатų) vertinimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“.

¹⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas 2020-11-27 Nr. 1K-389 „Dėl finansų ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymo Nr. 1K-430 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 14-ojo standarto patvirtinimo“ pakeitimo“.

Savivaldybė per 2021 metus pajamų su dotacijomis gavo 1 701,3 tūkst. Eur daugiau negu buvo planuota ir 2021 m. gruodžio 31 d. pajamų su dotacijomis įplaukos sudarė 32 721,1 tūkst. Eur. Didžiausią 2021 metų Savivaldybės biudžeto gautų pajamų dalį sudarė mokesčiai - 50,1 proc., dotacijos - 42 proc. gautų pajamų, kitos pajamos – 7,3 proc.

Savivaldybė 2021 metais gavo 543,2 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų.

Biudžeto pajamų plano įvykdymas

Pajamų rūšys	Patikslintas pajamų planas, tūkst. Eur	Faktiškai gauta pajamų, tūkst. Eur	Įvykdymas, proc.	Viršyta (+) / Negauta (-), tūkst. Eur
Mokesčiai	15 154,0	16 412,3	108,3	1 258,3
Dotacijos	13 856,1	13 740,2	99,2	-115,9
Kitos pajamos	1 987,7	2 381,1	119,8	393,4
Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	22,0	187,5	852,3	165,5
Iš viso:	31 019,8	32 721,1	105,5	1 701,3
Gautos paskolos (trumpalaikės ir ilgalaikės)	577,3	543,2	94,1	-34,1
2020 m. gruodžio 31 d. nepanaudotų biudžeto lėšų likutis	1 841,4	1 841,4	100,0	0,0

Mokesčiai

Bendroje Savivaldybės 2021 metų biudžeto gautų pajamų struktūroje didžiausią dalį sudarė iš mokesčių gautos pajamos – 50,2 proc. Planuojamas pajamų iš mokesčių 2021 metų planas be valstybinių ir vietinių rinkliavų sudarė 15 154,0 tūkst. Eur, faktiškai surinkta pajamų suma – 16 412,3 tūkst. Eur. Planas įvykdytas 108,3 proc., gauta 1 258,3 tūkst. Eur daugiau negu buvo planuota.

Savivaldybės mokesčiai surenkami iš gyventojų pajamų mokesčio, žemės mokesčio, paveldimo turto mokesčio, nekilnojamo turto mokesčio, mokesčio už aplinkos teršimą, valstybės ir vietinių rinkliavų.

Faktiškai gauta pajamų iš mokesčių per 2021 m.

Pajamų rūšys	Patikslintas pajamų planas, tūkst. Eur	Faktiškai gauta pajamų, tūkst. Eur	Įvykdymas, proc.	Viršyta (+) / Negauta (-), tūkst. Eur
Gyventojų pajamų mokestis	14 858,0	15 986,7	107,6	1 128,7

Žemės mokestis	110,0	174,5	158,6	64,5
Paveldimo turto mokestis	4,0	12,7	317,5	8,7
Įmonių ir organizacijų nekilnojamojo turto mokestis	160,0	215,1	134,4	55,1
Mokestis už aplinkos teršimą	22,0	23,3	105,9	1,3
Valstybės rinkliavos	15,0	40,6	270,7	25,6
Vietinės rinkliavos	726,0	760,3	104,7	34,3
Iš viso:	15 895,0	17 213,2	108,3	1 318,2

Dotacijos

2021 m. bendra dotacijų suma sudarė 42,0 proc. visų Savivaldybės biudžeto gautų pajamų. Patikslintas dotacijų planas sudarė 13 856,1 tūkst. Eur, gauta dotacijų – 13 740,2 tūkst. Eur.

2021 m. biudžeto pajamų iš dotacijų plano vykdymas

Dotacijos	Patikslintas pajamų planas, tūkst. Eur	Faktiškai gauta pajamų, tūkst. Eur	Įvykdymas, proc.	Viršyta (+) / Negauta (-), tūkst. Eur
Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos	2 706,1	2 659,4	98,3	-46,7
Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti	2 801,4	2 756,9	98,4	-44,5
Mokymo lėšos	5 206,7	5 203,5	99,9	-3,2
Turtui įsigyti	1 052,4	1 049,9	99,8	-2,5
Dotacija pagal 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą įgyvendinamų projektų nuosavam indėliui užtikrinti	158,5	148,3	93,6	-10,2
Kitos tikslinės dotacijos	1 931,0	1 922,2	99,5	-8,8
Iš viso:	13 856,1	13 740,2	99,2	-115,9

Patikslintas Europos Sąjungos finansinės paramos lėšų planas – 2 706,1 tūkst. Eur, faktiškai gauta lėšų – 2 659,4 tūkst. Eur. Planas įvykdytas 98,3 proc.

Patikslintas specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti planas – 2 801,4 tūkst. Eur. Visos dotacijos buvo gautos, faktiškai panaudota – 2

756,9 tūkst. Eur dotacijų. Specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti planas įvykdytas 98,4 proc., valstybės biudžetui gražinta 44,5 tūkst. Eur nepanaudotų dotacijų.

Patikslintas specialios tikslinės dotacijos mokymo lėšoms finansuoti planas – 5 206,7 tūkst. Eur, faktiškai panaudota lėšų – 5 203,5 tūkst. Eur. Specialios tikslinės dotacijos mokymo lėšoms finansuoti planas įvykdytas 99,9 proc., valstybės biudžetui gražinta 3,2 tūkst. Eur.

Patikslintas specialios tikslinės dotacijos turtui įsigyti planas – 1 052,4 tūkst. Eur, faktiškai gauta lėšų – 1 049,9 tūkst. Eur. Dotacijų planas turtui įsigyti įvykdytas 99,8 proc.

Patikslintas dotacijos pagal 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą įgyvendinamų projektų nuosavam indėliui užtikrinti planas buvo 158,5 tūkst. Eur, faktiškai gauta lėšų – 148,3 tūkst. Eur. Planas įvykdytas 93,6 proc.

Patikslintas kitų tikslinių dotacijų planas – 1 931,0 tūkst. Eur, faktiškai gauta lėšų – 1 922,2 tūkst. Eur. Kitų tikslinių dotacijų plano įvykdymas – 99,5 proc.

Kitos pajamos

2021 metais kitos pajamos sudarė 7,3 proc. visų Savivaldybės biudžeto gautų pajamų ir dotacijų. Patikslintas kitų pajamų 2021 metų planas – 1 987,7 tūkst. Eur, faktiškai gauta lėšų – 2 381,1 tūkst. Eur. Patikslintas 2021 metų planas įvykdytas 119,8 proc., t. y. gauta 393,4 tūkst. Eur pajamų daugiau negu buvo planuota. Didžiąją šių pajamų dalį sudarė grįžusios Savivaldybės 2020 m. biudžeto lėšos, kompensuotos ES lėšomis.

Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos

2021 metais ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamų planas – 22,0 tūkst. Eur, faktiškai gauta pajamų – 187,5 tūkst. Eur. Ilgalaikio materialiojo turto planas viršytas beveik devynis kartus, gauta 165,5 tūkst. Eur pajamų daugiau negu buvo planuota ir tai daugiausia sudaro pajamos, gautos už parduotą valstybinę žemę Varėnos mieste.

Gautos paskolos

2021 metais gautų paskolų patikslintas planas sudarė 577,3 tūkst. Eur, per 2021 metus išimta 543,2 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų.

Apyvartos lėšos biudžeto lėšų stygiui dengti

2020 m. gruodžio 31 d. nepanaudotas biudžeto lėšų likutis sudarė 1 841,1 tūkst. Eur. Šios lėšos skirtos 2021 metų pradžioje susidariusiam kreditiniam įsiskolinimui padengti, paskoloms gražinti ir projektams bendrai finansuoti.

2.Asignavimai

Savivaldybės 2021 metų biudžeto pradinis asignavimų planas – 26 875,8 tūkst. Eur, kartu su finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų gražinimo) išlaidomis – 27 462,2 tūkst. Eur. Patikslintas 2021 metų asignavimų planas sudarė 32 852,1 tūkst. Eur, o kartu su finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų gražinimo) išlaidomis – 33 438,5 tūkst. Eur.

Remiantis savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos (forma Nr.2-sav.) duomenimis, asignavimai (kartu su finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų gražinimo) išlaidomis 2021 metais sudarė 32 278,5 tūkst. Eur (įskaitant 2020 m. gruodžio 31 d. nepanaudotą biudžeto lėšų likutį – 1 841,4 tūkst. Eur).

Duomenys apie 2021 metais planuotus ir panaudotus asignavimus pagal išlaidų ekonominę klasifikaciją bei 2019 ir 2020 metų panaudotus asignavimus pateikti lentelėje (be finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų gražinimo) išlaidų).

Eil.N r.	Finansiniai rodikliai	2021 metų patikslintas planas	2021 metų vykdymas		2020 metų vykdymas	2019 metų vykdymas
			tūkst. Eur.	proc.		
Bendra asignavimų suma, iš jų:		32852,1	31698,8	96,5	33014,8	29690,9
1.	Išlaidoms	27885,4	27161,3	97,4	25349,0	23219,0
	proc. nuo visų asignavimų	84,9	85,7	x	76,8	78,2
1.1	Iš jų darbo užmokesčiui	16713,1	16602,5	99,3	15520	13939,7
	proc. nuo visų asignavimų	50,9	52,4	x	47,0	46,9
2.	Turtui įsigyti	4966,7	4537,5	91,3	7665,8	6471,9
	proc. nuo visų asignavimų	15,1	14,3	x	23,2	21,8
Apyvartinių lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje		X	2827,2	x	1841,4	1567,9

Šaltinis – Savivaldybės 2019-2021 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenys.

Metinis asignavimų planas įvykdytas 96,5 proc., liko nepanaudota 1 153,3 tūkst. Eur asignavimų. Lyginant 2021 metus su 2020 metais asignavimai sumažėjo 1 316,0 tūkst. Eur. Asignavimai išlaidoms 2021 metais sudarė 85,7 proc. visų asignavimų, iš jų darbo užmokesčiui - 52,4 proc. Palyginus su 2020 metais, išlaidos darbo užmokesčiui padidėjo 1 082,5 tūkst. Eur, tačiau išlaidos turtui įsigyti sumažėjo 3 128,3 tūkst. Eur arba 40,1 proc.

Metų gale liko nepanaudotų suplanuotų lėšų, kurios galėjo būti paskirstytos kitų programų priemonėms finansuoti.

Biudžeto asignavimų planą, lyginant su faktiniu panaudojimu, 2021 m. gruodžio 31 d. administracijos išde liko nepanaudota 1 160,0 tūkst. Eur.

Atlikus analizę, nustatyta, kad 2021 m. pabaigoje savivaldybės biudžete liko nepanaudota ir neperskirstyta 145,4 tūkst. Eur asignavimų (SB lėšos) skirtų daliniam projektų finansavimui. Tai yra:

- ♦ projektui „Aktyvūs vaikai – sveiki vaikai“ skirta 220,0 tūkst. Eur, panaudota 177,7 tūkst. Eur, liko nepanaudota 43,0 tūkst. Eur;
- ♦ projektui „Gižycko ir Varėnos bendradarbiavimas skatinant socialinę įtrauktį, kovą su skurdu ir diskriminacija“ biudžete skirta 215,0 tūkst. Eur, panaudota 170,0 tūkst. Eur, nepanaudota 45,0 tūkst. Eur;
- ♦ projektui Varėnos „Pasakos“ vaikų lopšelio – darželio pastato modernizavimui“ skirta 55,6 tūkst. Eur, panaudota 21,4 tūkst. Eur, liko nepanaudota 34,2 tūkst. Eur;
- ♦ projektui „Pagalbos namuose organizavimas neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims“ skirta 17,3 tūkst. Eur, panaudota 5,6 tūkst. Eur, liko nepanaudota 11,7 tūkst. Eur.
- ♦ projektui „Nenaudojamų teritorijų Varėnos mieste sutvarkymas ir pritaikymas“ skirta 9,0 tūkst. Eur, panaudoti 1,8 tūkst. asignavimų, liko nepanaudota 7,2 tūkst. Eur.
- ♦ projektui „Savivaldybės – aktyvios bendruomenės narės“ įgyvendinimas“ skirta 20,0 tūkst. Eur, panaudota 15,7 tūkst. Eur, liko nepanaudota 4,3 tūkst. Eur.

Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu¹⁷ priemonei „Būstų prijungimas prie centralizuotų nuotekų tinklų“ patvirtinta 164,7 tūkst. Eur, (SB lėšos) tačiau asignavimai nebuvo panaudoti ir neperskirstyti kitų programų priemonėms.

2021 metų biudžeto asignavimų vykdymas pagal programas

Programos pavadinimas	2021 metų asignavimų planas, tūkst. Eur	Panaudota asignavimų, tūkst. Eur	Panaudota asignavimų, proc.	Nepanaudotų asignavimų likutis, tūkst. Eur
Žinių visuomenės plėtros programa	11 413,9	11 112,2	97,4	301,7
Bendruomeniškumo ugdymo ir visuomenės saugumo užtikrinimo programa	1 149,1	1 131,5	98,5	17,6
Socialinės apsaugos plėtojimo, skurdo bei socialinės atskirties mažinimo programa	6 204,7	6 004,6	96,8	200,1
Sveikatos apsaugos ir fizinio aktyvumo skatinimo programa	983,3	899,6	91,5	83,7
Verslo plėtros skatinimo ir užimtumo didinimo programa	1 067,6	989,5	92,7	78,1
Turizmo vystymo programa	140,2	95,4	68,0	44,8

¹⁷ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. DV-148 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto asignavimų pagal priemones patvirtinimo“.

Kultūros paveldo puoselėjimo bei kultūros paslaugų plėtros programa	2 169,3	2 116,8	97,6	52,5
Viešosios infrastruktūros plėtros bei priežiūros programa	4 218,1	4 165,5	98,8	52,6
Aplinkos apsaugos programa	1 888,8	1 630,8	86,3	258,0
Savivaldybės valdymo programa	4 203,5	4 132,6	98,3	70,9
Iš viso:	33 438,5	32 278,5	96,5	1 160,0
<i>iš jų finansinių įsipareigojimų vykdymas (paskolų grąžinimas)</i>	<i>586,4</i>	<i>579,7</i>	<i>98,9</i>	<i>6,7</i>
Asignavimais be finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimo)	32 852,1	31 698,8	96,5	1 153,3

Savivaldybės 2021 metų biudžeto asignavimų vykdymas pagal valstybės funkcijas

Išlaidų pavadinimas	2021 metų planas, tūkst. Eur	Įvykdyta (kasinės išlaidos), tūkst. Eur	Metinio plano išlaidų įvykdymas, proc.	Nepanaudotų asignavimų likutis, tūkst. Eur
Bendros valstybės paslaugos	3 480,3	3 432,6	98,6	47,7
Gynyba	82,7	77,5	93,7	5,2
Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	1 029,6	1 029,3	100,0	0,3
Ekonomika	3 668,3	3 540,2	96,5	128,1
Aplinkos apsauga	1 888,8	1 630,9	86,3	257,9
Būstas ir komunalinis ūkis	2 082,6	1 982,5	95,2	100,1
Sveikatos apsauga	300,6	297,4	98,9	3,2
Poilsis, kultūra ir religija	2 869,7	2 719,3	94,8	150,4
Švietimas	11 741,8	11 437,5	97,4	304,3
Socialinė apsauga	6 294,1	6 131,3	97,4	162,8
Iš viso išlaidų:	33 438,5	32 278,5	96,5	1 160,0
<i>iš jų finansinių įsipareigojimų vykdymas (paskolų grąžinimas)</i>	<i>586,4</i>	<i>579,7</i>	<i>98,9</i>	<i>6,7</i>
Išlaidos be finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimo)	32 852,1	31 698,8	96,5	1 153,3

Apyvartinių lėšų likutis

2019 m. apyvartinių lėšų likutis, be tikslinių lėšų, sudarė 1 211,1 tūkst. Eur, 2020 m. 1 271,4 tūkst. Eur, o 2021 m. – **2 338,7 tūkst. Eur.**

Gautinos ir mokėtinės sumos

2021 m. gruodžio 31 d. iš Savivaldybės biudžeto išlaikomų įstaigų mokėtinės sumos (kreditinis įsiskolinimas kartu su finansiniais įsipareigojimais) sudarė 1 128,0 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. – 1 098,3 tūkst. Eur), iš jų mokėtinės sumos, kurių įvykdymo terminas ilgesnis kaip 45 dienos, sudarė 1,8 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. – 17,7 tūkst. Eur). Mokėtinės sumos dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimo) sudarė 618,9 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d. – 586,2 tūkst. Eur).

Didžiąją dalį mokėtinų sumų sudarė įsiskolinimas už komunalines paslaugas – 145,5 tūkst. Eur, socialines išmokas (pašalpas) – 184,9 tūkst. Eur, miestų ir gyvenviečių viešąjį ūkį – 7,8 tūkst. Eur, transporto išlaikymą ir transporto paslaugų įsigijimą – 9,6 tūkst. Eur, kitų prekių ir paslaugų įsigijimą – 39,7 tūkst. Eur, kitas išlaidas – 87,6 tūkst. Eur, subsidijas gamybai – 10,8 tūkst. Eur, darbo užmokestį – 4,9 tūkst. Eur.

Mokėtinės sumos (kreditinis įsiskolinimas su paskolų grąžinimu), lyginant su įsiskolinimu 2020 m. gruodžio 31 d., padidėjo 29,7 tūkst. Eur, įsiskolinimas, ilgesnis kaip 45 dienos, sumažėjo 15,9 tūkst. Eur.

Savivaldybės mokėtinės sumos (išskyrus sumas paskoloms grąžinti) 2021 m. gruodžio 31 d., palyginus su 2020 m. gruodžio 31 d., sumažėjo 3,0 tūkst. Eur ir sudarė 509,1 tūkst. Eur.

Gautinos sumos (debitorinis įsiskolinimas) 2020 m. gruodžio 31 d. buvo 253,5 tūkst. Eur, t. y. 39,2 tūkst. Eur didesnis negu 2020 m. gruodžio 31 d. Didžiausią gautinų sumų dalį sudaro pervestos lėšos už projektus, skirtus gerinti mokinių pasiekimus – 154,7 tūkst. Eur, išankstiniai apmokėjimai tiekėjams už vykdomus įvairius projektus – 29,9 tūkst. Eur, biudžetinių įstaigų, kaimo bendruomenių ir kitų įstaigų atsiskaitymai už komunalines paslaugas – 33,7 tūkst. Eur.

Savivaldybės gautos paskolos

Savivaldybės skola kartu su paimta paskola Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų pastatų atnaujinimo (modernizavimo) projektams vykdyti 2021 m. gruodžio 31 d. sudarė 4 300,2 tūkst. Eur.

Savivaldybės metinis grynojo skolinimosi limitas 2021 m. gruodžio 31 d. buvo 577,3 tūkst. Eur, panaudota limitu suma – 543,2 tūkst. Eur.

Savivaldybė pagal pasirašytas paskolų sutartis 2021 metais iš Savivaldybės biudžeto lėšų bankams grąžino paskolų už 579,7 tūkst. Eur, pagal daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra grąžino paskolų už 11,6 tūkst. Eur. Bendra

gražintų bankams paskolų suma sudarė 591,3 tūkst. Eur, t. y. 42,0 tūkst. Eur daugiau lyginant su 2020 m. Palūkanų sumokėta 47,2 tūkst. Eur, t. y. 1,1 tūkst. Eur mažiau lyginant su 2020 m.

III.LĖŠŲ IR TURTO NAUDOJIMO 2021 M. TEISĖTUMO VERTINIMAS

Savivaldybės administracija

Savivaldybės administracijos direktorius skirdamas vienkartinę išmoką ir priemoką neužtikrina, kad savivaldybės biudžeto lėšos būtų naudojamos racionaliai ir taupiai.

1.Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktorius (toliau – Administracijos direktorius) įsakymu¹⁸ sudarė projekto „Verslo tiltai: išdrįsk žengti pirmą žingsnį“ įgyvendinimo grupę iš 6 asmenų, kurios vadove paskyrė X.XXXXXXXXXXX, Varėnos rajono savivaldybės administracijos XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX skyriaus vedėją, o projekto koordinatorė paskyrė X.XXXXXXXXXXX, Varėnos rajono savivaldybės administracijos XXXXXXXXXXXXX skyriaus vyriausiąją specialistę.

Varėnos rajono savivaldybės taryba 2021-02-26 sprendimu¹⁹ nusprendė imti ilgalaikę 138,2 tūkst. Eur paskolą investicijų projektui „Verslo tiltai: išdrįsk žengti pirmą žingsnį“ finansuoti. Administracijos direktorius, vadovaudamasis Tarybos sprendimu, 2021-02-26 įsakymu²⁰ patvirtino Varėnos rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto asignavimus pagal priemones, kuriuo numatė Verslo plėtros skatinimo ir užimtumo didinimo programos (5 programa) priemonei projekto „Verslo tiltai: išdrįsk žengti pirmą žingsnį“ įgyvendinimui 333,4 tūkst. Eur (iš jų Savivaldybės savarankiškosioms funkcijoms finansuoti 195,2 tūkst. Eur ir banko paskola – 138,2 tūkst. Eur). Administracijos direktorius, vadovaudamasis Tarybos sprendimu²¹, 2021-05-26 įsakymu²² šio projekto įgyvendinimui patvirtino Europos Sąjungos finansinės paramos lėšas 1,7 tūkst. Eur. Tokiu būdu, šio projekto įgyvendinimui numatyta bendra 335,1 tūkst. Eur suma.

Administracijos XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX skyriaus vedėja (tuo pat metu ir projekto „Verslo tiltai: išdrįsk žengti pirmą žingsnį“ įgyvendinimo grupės vadovė) 2021-09-22 raštu Administracijos direktoriui pasiūlė skirti vienkartinę pinigines išmokas, t.y. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX skyriaus vedėjai X.XXXXXXXXXXX 800 Eur ir XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX skyriaus vyr. specialistei (projekto koordinatorėi) X.XXXXXXXXXXX 800 Eur už atliktas vienkartinės ypatingos svarbos užduotis: sėkmingai parengtą projekto paraišką pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo Interreg V-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programos konkursinės priemonės dėl dvišalio

¹⁸ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-09-25 įsakymas Nr. DV-810 „Dėl projekto „Verslo tiltai: išdrįsk žengti pirmą žingsnį“ įgyvendinimo grupės sudarymo“.

¹⁹ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2021-02-26 sprendimas Nr. T-IX-544 „Dėl ilgalaikės paskolos ėmimo“.

²⁰ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-02-26 įsakymas Nr. DV-148 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto asignavimų pagal priemones patvirtinimo“.

²¹ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2021-05-25 sprendimas Nr. T-IX-650 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 26 d. sprendimo Nr. T-IX-543 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto patvirtinimo“ pakeitimo“.

²² Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-05-26 įsakymas Nr. DV-435 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. vasario 26 d. įsakymo Nr. DV-148 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto asignavimų pagal priemones patvirtinimo“ pakeitimo“.

bendradarbiavimo projektų kvietimą teikti paraiškas ir gautą bendrafinansavimą projektui „Verslo tiltai: išdrįsk žengti pirmą žingsnį“. Administracijos direktorius, atsižvelgdamas į siūlymą 2021-09-24 įsakymu²³, minėtoms darbuotojoms, skyrė vienkartinės **pinigines išmokas**.

Audito metu nebuvo pateikti dokumentai, įrodantys, kad XXXXXXXXXXXX skyriaus vedėjai X.XXXXXXXXXX ir XXXXXXXXXXXX skyriaus vyr. specialistei X.XXXXXXXXXX buvo paskirtos vienkartinės ypatingos svarbos užduotys arba, kad sėkmingai parengta projekto paraiška ir gautas bendrafinansavimas projektui „Verslo tiltai: išdrįsk žengti pirmą žingsnį“ yra ypatingos svarbos užduotys. Administracijos direktorius, vadovaudamasis Tarybos sprendimu, 2021-11-30 įsakymu²⁴ priemonei projekto „Verslo tiltai: išdrįsk žengti pirmą žingsnį“ įgyvendinimui finansavimą sumažino 180,2 tūkst. Eur. Galutinės išlaidos šio projekto įgyvendinimui 154,9 tūkst. Eur (iš jų Savivaldybės savarankiškosios funkcijos finansuoti 15,0 tūkst. Eur, Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos 1,7 tūkst. Eur ir banko paskola – 138,2 tūkst. Eur). Reikia pažymėti, kad XXXXXXXXXXXX skyriaus vedėja X.XXXXXXXXXXXXX, būdama projekto vadove ir XXXXXXXXXXXXXXX skyriaus vyr. specialistė X.XXXXXXXXXX, būdama projekto koordinatore, gauna atlygį už šių pareigų vykdymą, įgyvendinant projektą.

Vienkartinės pinigines išmokos skirtos panaudojant Europos Sąjungos finansinės paramos lėšas 1,6 tūkst. Eur. Tačiau Administracijos direktoriaus įsakymu paskirstytuose Varėnos rajono savivaldybės 2021 m. biudžeto asignavimuose pagal priemones, projekto „Verslo tiltai: išdrįsk žengti pirmą žingsnį“ įgyvendinimui Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos 1,7 tūkst. Eur buvo patvirtintos išlaidoms, bet ne darbo užmokesčiui. Administracijos direktorius, vadovaudamasis Tarybos sprendimu²⁵ atliktais pakeitimais, 2021-11-30 įsakymu Nr. DV-1149, Europos Sąjungos finansinės paramos lėšų dalį 1,6 tūkst. Eur patvirtino darbo užmokesčiui.

Projekto „Verslo tiltai: išdrįsk žengti pirmą žingsnį“ įgyvendinimui skirtos Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos 1,6 tūkst. Eur panaudotos ne pagal paskirtį, nes piniginių išmokų metu asignavimai darbo užmokesčiui nebuvo numatyti.

2. Direktorius įsakymu²⁶ „Dėl priemokos skyrimo XXXXXXXX XXXXXXXX“ skirta 20 procentų pareiginės algos dydžio priemoka už papildomų užduočių atlikimą, kai atliekamos pareigybės aprašyme nenumatytos funkcijos – metodinės pagalbos teikimą fiziniams ir juridiniams asmenims verslo pradžios ir plėtros klausimais, analizių rengimą dėl verslo sąlygų ir plėtros tendencijų rajone, *verslo asociacijų susitikimų su savivaldybės vadovais, specialistais ir įstaigų atstovais*

²³ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-09-24 įsakymas Nr. DP-312 „Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo“.

²⁴ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-11-30 įsakymas DV-1149 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto asignavimų pagal priemones patvirtinimo“ pakeitimo“.

²⁵ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2021-11-30 sprendimas Nr. T-IX-773 Dėl Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 26 d. sprendimo Nr. T-IX-543 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto patvirtinimo“ pakeitimo“.

²⁶ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 14 d. įsakymas Nr. DP-303 „Dėl priemokos skyrimo XXXXXXX XXXXXXX“.

organizavimą. Direktorius 2021 m. lapkričio 25 d. įsakymu²⁷ buvo pakeistas aukščiau nurodytas įsakymas, priemoka už papildomas užduotis padidinta iki 40 procentų ir papildytos funkcijos, tai yra, priemoka skirta už Varėnos rajone veikiančių verslo subjektų bei Varėnos rajone esančių ir siūlomų privatizuoti objektų sąrašų atnaujinimą ir jų viešinimą, Varėnos rajono savivaldybės reprezentacijai skirtų prekių ir paslaugų įsigijimo organizavimą. Įsakyme nurodyta priemoka už papildomą funkciją „verslo asociacijų susitikimų su savivaldybės vadovais, specialistais ir įstaigų atstovais organizavimą“ yra vedėjos pareigybės aprašyme²⁸ 23 p. nurodyta funkcija. Mūsų nuomone, darbų organizavimo funkcijos yra skyriaus vedėjo pareiga.

3. Direktorius įsakymu²⁹ Varėnos rajono savivaldybės administracijos xxxxxxxx skyriaus xxxxxxxx Xxxxxxxx Xxxxxxx nuo 2021 m. sausio 1 d. iki karantino visoje Lietuvos Respublikoje pabaigos, bet ne ilgiau kaip iki 2021 m. gruodžio 31 d. skirta 20 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio priemoka už papildomų funkcijų, nenustatytų pareigybės aprašyme, vykdymą, tai yra – *Varėnos rajono savivaldybės administracijos priimamojo interesantų aptarnavimą nuotoliniu būdu*, atsakymų į žodinius paklausimus Savivaldybės administracijos priimamojo telefonu teikimą, Varėnos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos, Varėnos rajono savivaldybės gydytojo (vyriausiojo specialisto), Savivaldybės administracijos Bendrojo skyriaus, Socialinės paramos skyriaus, Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus, Finansų ir investicijų skyriaus gautų ir siunčiamų dokumentų DVS „Kontora“ registravimą atitinkamame dokumentų registre. Tačiau minėtos funkcijos yra kitų dviejų Bendrojo skyriaus darbuotojų funkcijos, tai yra, raštvedžio pareigybės funkcijos patvirtintos Direktorius įsakymu³⁰ 4.1, 4.2 punktais ir specialisto pareigybės funkcijos patvirtintos Direktorius įsakymu³¹. Įsakyme nenurodyta, dėl kokių priežasčių Xxxxxx skyriaus xxxxxxxx Xxxxxxxx Xxxxxxxx turėjo atlikti kitų skyriaus darbuotojų funkcijas. Priežastys nenurodytos ir Xxxxxxxxxx skyriaus vedėjos siūlyme skirti priemoką³². Priemoka buvo mokama iki 2021 m. kovo 5 d.

²⁷ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. lapkričio 25 d. įsakymas Nr. DP-366 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 14 d. įsakymo Nr. DP-303 „Dėl priemokos skyrimo Xxxxx Xxxxxxxi“ pakeitimo.

²⁸ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. liepos 29 įsakymas Nr. DV-684 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės administracijos ekonomikos ir turizmo skyriaus vedėjo, vyriausiųjų specialistų ir specialisto pareigybių aprašymų patvirtinimo“.

²⁹ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. DP-408 „Dėl priemokos skyrimo Xxxxxx Xxxxxxxx“.

³⁰ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. sausio 31 d. įsakymas Nr. DV-91 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. lapkričio 30 d. įsakymo Nr. DV-1221 „Dėl bendrojo skyriaus darbuotojų pareigybių aprašymų patvirtinimo“ pakeitimo.

³¹ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. lapkričio 30 d. įsakymas Nr. DV-1221 „Dėl bendrojo skyriaus darbuotojų pareigybių aprašymų patvirtinimo“.

³² Varėnos rajono savivaldybės administracijos bendrojo skyriaus 2020-12-30 vedėjos siūlymas Nr. P11-1173 „Dėl priemokos nustatymo“.

4. Direktoriaus 2021 m. liepos 5 d. įsakymu³³ XXXXXXXXXXX skyriaus XXXXXXXX XXXXXXXX XXXXXXXX skirta 15 proc. pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio priemoka už papildomų užduočių, nenustatytų pareigybės aprašyme ir suformuluotų raštu, vykdymą – elektroninių dokumentų, pasirašytų el. parašu, rengimą, tvarkymą ir apskaitą, viešųjų pirkimų dokumentų tvarkymą EcoCost programoje. Tačiau, direktorius 2021 m. rugsėjo 10 d. įsakymu³⁴ XXXXXXXX XXXXXXXX, XXXXXXXX skyriaus specialistė, paskirta viešųjų pirkimų iniciatore ir viešųjų pirkimų organizatore. Todėl, nuo 2021 m. rugsėjo 10 d. X.XXXXXXXX turėjo būti nutrauktas priemokos mokėjimas už viešųjų pirkimų dokumentų tvarkymą EcoCost programoje, nes šios funkcijos numatytos Varėnos rajono savivaldybės administracijos Viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir vidaus kontrolės tvarkos apraše³⁵. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Savivaldybės administracijos XXXXXXXX skyriaus 6 darbuotojai (įskaitant X.XXXXXXXX) paskirti viešųjų pirkimų iniciatoriais ir viešųjų pirkimų organizatoriais, kurie viešųjų pirkimų dokumentus tvarko EcoCost programoje.

Lėšų panaudojimas komandiruočių išlaidoms

Savivaldybės administracijos direktorius įsakymu³⁶ (su vėlesniais pakeitimais) patvirtino Varėnos rajono savivaldybės administracijos tarnybinių komandiruočių tvarkos aprašą (toliau – Aprašas). Šis Aprašas parengtas vadovaujantis Tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu³⁷ „Dėl Tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės).

Audito metu nustatyta:

1. Aprašo 18.1 punkte nurodyta, kad kai darbuotojas siunčiamas į komandiruotę Lietuvos Respublikos teritorijoje, jam apmokami dienpinigiai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašą ir Dienpinigių mokėjimo tvarkos aprašą, jeigu komandiruotė trunka ilgiau nei vieną komandiruotės darbo dieną, o aprūpinamam maitinimu, Administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimu gali būti išmokėti dienpinigiai nuo 30 iki 100 procentų Lietuvos Respublikoje nustatyto dydžio, atsižvelgiant į renginio organizatoriaus nustatytas sąlygas. Nustatant dienpinigių minimalią ribą 30 proc., pažeistas Taisyklių Dienpinigių

³³ Varėnos rajono savivaldybės direktoriaus 2021-07-05 įsakymas Nr. DP-257 Dėl priemokos skyrimo XXXXX XXXXXXXXXX.

³⁴ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-09-10 įsakymas Nr. DV-863 Dėl Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-09-01 įsakymo Nr. DV-820 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės administracijos viešųjų pirkimų iniciatorių ir viešųjų pirkimų organizatorių skyrimo“ pakeitimo

³⁵ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-10-30 įsakymas Nr. DV-923 Dėl Viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo.

³⁶ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. gegužės 5 d. įsakymas Nr. DV-517 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės administracijos tarnybinių komandiruočių tvarkos aprašo patvirtinimo“.

³⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 526 „Dėl tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“.

mokėjimo tvarkos aprašas, kuriame nustatyta, kad dienpinigių dydžiai negali būti mažesni kaip 50 proc. Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų maksimalių dienpinigių dydžių.

2. Administracijos direktoriaus įsakymais (13 įsakymų) 2021 metais į Tarnybines komandiruotes, trunkančias ilgiau kaip vieną dieną, buvo pasiūsti 29 darbuotojai. 28-iems darbuotojams išmokėta po 30 procentų dienpinigių normos už komandiruotės darbo dieną. Vienam darbuotojui skirta 70 procentų dienpinigių normos. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad renginių organizatoriai savo kvietimuose nenurodo, kad dalyviai bus aprūpinami maitinimu, todėl visais atvejais galėjo būti skiriamas maksimalus dienpinigių dydis. Be to, nei Apraše, nei kituose dokumentuose nenustatyti kriterijai, kuriais vadovaujantis nustatomas konkretus sumažintas dienpinigių dydis, jeigu darbuotojas komandiruotėje aprūpinamas maitinimu.

3. Audituojamuoju laikotarpiu 2021 m. galiojo Taisyklėse patvirtintas maksimalus dienpinigių dydis Lietuvos Respublikoje – 15 Eur.

Turtas Merkinės ir Matuizų seniūnijose

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (toliau – VSTVNDĮ) 12 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „savivaldybių turtą patikėjimo teise valdo, naudoja ir disponuoja juo *savivaldybių institucijos, įstaigos ir organizacijos, savivaldybių įmonės* pagal įstatymus savivaldybių tarybų sprendimuose nustatyta tvarka.<...>“.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSĮ) 31 straipsnio 1 dalimi, seniūnijos gali būti šių formų: savivaldybės administracijos filialai; biudžetinės įstaigos.

Varėnos rajono savivaldybės administracijoje yra 8 seniūnijos, kurių teisinė forma yra savivaldybės administracijos filialas. Dvi seniūnijos – Merkinės ir Matuizų – savivaldybės turtą, kurio įsigijimo vertė 248,5 tūkst. Eur, valdo patikėjimo teise. Todėl, atsižvelgiant į aukščiau nurodytas teisės normas, tais atvejais, kai seniūnijos forma yra savivaldybės administracijos filialas, VSTVNDĮ 12 straipsnio 2 dalis neturėtų būti taikoma, nes Merkinės ir Matuizų seniūnijos – savivaldybės administracijos filialai – nepatenka į šioje įstatymo normoje nustatytą patikėtinių sąrašą.

Kadangi Merkinės ir Matuizų seniūnijos yra administracijos filialai, savivaldybės nuosavybės teise priklausantis turtas patikėjimo teise turėtų būti perduotas savivaldybės administracijai. Merkinės ir Matuizų seniūnijos nėra turto patikėtiniai.

Varėnos „Ryto“ progimnazija

1. Dėl priemokų

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą³⁸ 10 straipsnį, darbuotojams (socialinei pedagogai, psichologai,

³⁸ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą 2017 m. sausio 17 d. įstatymas Nr. XIII-198.

direktoriaus pavaduotojui ugdymui) skirtos priemokos už papildomas funkcijas ar užduotis, nenustatytas pareigybės aprašyme, tačiau jos nesuformuluotos raštu. Nėra jokios informacijos ir Direktorius įsakymuose, apie papildomas funkcijas ir užduotis.

2.Dėl darbuotojų vertinimo

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 14 str. bei Progimnazijos direktoriaus 2020 m. gruodžio 30 d. įsakymu³⁹ patvirtintą Darbo apmokėjimo tvarką, eilę metų darbuotojams nebuvo nustatytos metinės veiklos užduotys; 2020 m., 2021 ir 2022 metais nebuvo atliekami veiklos vertinimai.

3.Dėl darbo apmokėjimo tvarkos

Darbo apmokėjimo tvarka patvirtinta 2020 m. gruodžio 30 d., tačiau joje yra nuostatų neatitinkančių teisės aktuose nurodytų sąvokų, ar teisės aktų reikalavimų. Pavyzdžiui VII skyriaus „Pareiginės algos kintamoji dalis“ 39 p.; VIII skyriaus „Įstaigos darbuotojų kasmetinės veiklos vertinimas ir skatinimas“ 46, 47, 47,6 p.; XV skyriaus „Darbuotojo apmokėjimas ligos atveju“ 88 p. nurodyta, kad „ligos pašalpą už pirmąsias dvi kalendorines nedarbingumo dienas moka Įstaiga, mokama pašalpa negali būti didesnė negu 80 procentų gavėjo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiuoto Vyriausybės nustatyta tvarka“, tačiau konkretus dydis nenustatytas.

4.Dėl turto apskaitos

Viena iš svarbiausių kontrolės priemonių apskaitos duomenų teisingumui užtikrinti yra inventorizacijos atlikimas. Tai privalu daryti ir vykdant Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą⁴⁰, nurodantį, kad apskaitos duomenys turi būti pagrindžiami turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis. Direktorius įsakymu⁴¹ buvo sudaryta Komisija 2021 m. turto metinei inventorizacijai atlikti. Tačiau audito metu nustatyta, kad inventorizacija buvo atlikta formaliai. Tai yra, nesilaikant Vyriausybės nutarimu⁴² patvirtintų Inventorizacijos taisyklių 52 ir 54 punktų, nesudarytas netinkamo (negalimo) naudoti turto inventorizacijos aprašas, Inventorizavimo aprašuose nėra jokių inventorizacijos komisijos pastabų dėl turto tolimesnio naudojimo. Atrankos būdu patikrinus turta, esantį pas Progimnazijos atsakingus asmenis, nustatyta, kad Progimnazija turi nenaudojamo, nereikalingo turto.

---

³⁹ Varėnos „Ryto“ progimnazijos direktoriaus 2020 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-210 „Dėl darbo apmokėjimo tvarkos patvirtinimo“

⁴⁰ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212, 19 str. 9 d.

⁴¹ Varėnos „Ryto“ progimnazijos direktoriaus 2021-11-03 įsakymas Nr. V-146 „Dėl turto metinės inventorizacijos atlikimo“.

⁴² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr.719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintų Inventorizacijos taisyklių 5.1 punkte nurodyta, kad „Atsakingas asmuo – subjekto vadovo paskirtas asmuo, kuriam pavesta priimti, saugoti ir išmokėti grynuosius pinigus arba priimti, saugoti, naudoti, perdirbti, gaminti išduoti (perduoti, parduoti, gražinti) turtą“. Progimnazijoje yra tik trys už turtą atsakingi asmenys, tai yra, Direktorius, ūkvedys ir vyr. virėja.

Progimnazijoje už visą ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą atsakingas tik Direktorius. Remiantis atliktos 2021 m. metinės turto inventorizacijos ilgalaikio turto sutikrinimo žiniaraščių duomenimis, Progimnazijos direktorius yra atsakingas už turtą, kurio vertė įsigijimo savikaina 3 764,9 tūkst. Eur, taip pat, už turtą, kuris perduotas valdyti pagal panaudos sutartis – 118,3 tūkst. Eur. Progimnazijos ūkvedys atsakingas už ūkinį inventorių, kuris atiduotas naudoti – 419,2 tūkst. Eur ir už atsargas 1,2 tūkst. Eur, vyr. virėja atsakinga tik už maisto produktus. Pažymėtina tai, kad Progimnazijoje yra daug padalinių (biblioteka, kompiuterių klasė, technologijos kabinetai, valgykla ir kt.), kuriuose dirbančių darbuotojų darbas tiesiogiai susijęs su turto naudojimu, bet jų atsakomybėn turtas neperduotas. Progimnazijoje yra biblioteka ir dvi bibliotekininko pareigybės, tačiau už visus vadovėlius ir grožinę literatūrą yra atsakingas ūkvedys. Už valgykloje esantį ilgalaikį turtą, tai yra visą virtuvės įrangą, atsakomybė priskirta pačiam Direktoriui, o ne vyr. virėjai. Tokia pati situacija ir su visa kompiuterine įranga, už kurią atsakingas, taip pat, Direktorius, tačiau ją naudoja visas mokyklos personalas.

5. Ne visas turtas užregistruotas nekilnojamojo turto registre.

Audito metu nustatyta, kad Progimnazijoje yra apskaitomas turtas, kuris neįregistruotas Nekilnojamojo turto registre. Nesivadovaujama Varėnos rajono savivaldybės tarybos sprendimo⁴³ 9 punktu, kuriame nurodyta, kad patikėjimo teisė į perimtą nekilnojamąjį daiktą registruojama teisės aktų nustatyta tvarka.

6. Dėl sporto aikštyno

Varėnos rajono savivaldybės Taryba 2019-11-26 sprendimu⁴⁴ nusprendė pavesti Progimnazijai atlikti sporto aikštyno, esančio Dzūkų g. 64, Varėnoje, atnaujinimo projektavimo paslaugų ir statybos darbų užsakovo funkcijas. Švietimo ir mokslo ministerija sporto aikštynui atnaujinti skyrė 232,0 tūkst. Eur. Savivaldybė sporto aikštynui atnaujinti turėjo numatyti ne mažiau kaip 58,0 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų, t. y. 20 proc. skiriamų valstybės biudžeto lėšų. Bendra projekto vertė turėjo būti 290,0 tūkst. Eur. 2020 m. sporto aikštyno atnaujinimui buvo skirta iš valstybės biudžeto 232,0 tūkst. Eur, o iš savivaldybės biudžeto 83,8 tūkst. Eur.

⁴³ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 3 d. sprendimas Nr. T-VI-344 „Dėl savivaldybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos aprašo tvirtinimo“.

⁴⁴ Varėnos rajono savivaldybės Tarybos 2019 m. lapkričio 26 d. sprendimas Nr. T-IX-170 „Dėl pavidimo atlikti projektavimo ir statybos užsakovo funkcijas“.

2021 m. biudžete Progimnazijai Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu⁴⁵ stadiono atnaujinimo darbams buvo numatyta 116,3 tūkst. Eur panaudojant gautas lėšas už parduodamus valstybinės žemės sklypus. Metų pabaigoje minėtam projektui Savivaldybės biudžete Direktoriaus įsakymu⁴⁶ lėšos buvo padidintos dvigubai, tai yra, iki 232,8 tūkst. Eur. Iš kurių 199,3 tūkst. Eur lėšos už parduodamus valstybinės žemės sklypus ir 33,5 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšos.

2021 m. gruodžio 31 d. objektas nebuvo perduotas eksploatuoti, Progimnazijos apskaitoje apskaitomas Nebaigtos statybos sąskaitoje, projekto vertė - 548,5 tūkst. Eur.

7.Dėl vidaus kontrolės.

Nesilaikant Varėnos „Ryto“ progimnazijos išankstinės finansų kontrolės taisyklių⁴⁷, dvi sąskaitos už Sporto aikštyno atnaujinimą buvo apmokėtos neturint Darbų atlikimo aktų. Darbų atlikimo aktai Kontrolės ir audito tarnybai ir apskaitą tvarkančiam darbuotojui buvo pateikti tik audito metu.

Už išankstinę finansų kontrolę yra atsakingas Biudžetinių įstaigų ir seniūnijų buhalterinės apskaitos skyriaus darbuotojas, tvarkantis Progimnazijos buhalterinę apskaitą.

Kontrolės ir audito tarnyba 2022-04-25 raštu nurodė Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybei audito metu nustatytus trūkumus ir pažeidimus, bei pateikė rekomendacijas. Varėnos „Ryto“ progimnazijos vadovybė 2022-05-31 informavo Kontrolės ir audito tarnybą apie rekomendacijų vykdymą. Dalį rekomendacijų Progimnazija įvykdė, o kitą dalį įgyvendins iki 2022 m. spalio 14 d. Todėl, šioje Audito ataskaitoje Varėnos „Ryto“ progimnazijai rekomendacijos neteikiamos.

Varėnos sporto centras

Dėl kasininkų pareigybių

Centre patvirtintos trys Kasininko pareigybės, dirba trys darbuotojai. Visi kasininkai tiesiogiai pavaldūs vyriausiajam buhalteriiui. Kasininko pareigybės aprašymas patvirtintas Direktoriaus įsakymu⁴⁸.

Remiantis kasininko pareigybės aprašymu, pagrindinė kasininko pareiga – tiksliai bei laikantis kasos darbo taisyklių atlikti piniginių lėšų priėmimo bei išdavimo, apskaitos ir apsaugos operacijas. Centre įrengta viena kasa, lankytojai aptarnaujami tik su vienu kasos aparatu. Centras gyventojams paslaugas teikia kiekvieną dieną nuo 10 val. iki 22 val. Toks pat ir kasos darbo laikas. Kiekvieną

⁴⁵ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. DV-148 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2021 m. biudžeto asignavimų pagal priemones patvirtinimo“.

⁴⁶ Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. DV-160, „Dėl Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. DV-148 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto asignavimų pagal priemones patvirtinimo“ pakeitimo“.

⁴⁷ Varėnos „Ryto“ progimnazijos direktoriaus 2017 m. rugsėjo 12 d. įsakymas V-137 „Dėl Varėnos „Ryto“ progimnazijos finansų kontrolės taisyklių patvirtinimo“.

⁴⁸ Varėnos sporto centro direktoriaus 2021 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. V-17 „Dėl Direktoriaus pavaduotojo ūkio reikalams, sportinės veiklos projektų vadovo, vyriausiojo buhalterio, buhalterio, kasininko, trenerio, kineziterapeuto, treniruoklių salės instruktoriaus, visuomenės sveikatos specialisto, sistemų administratoriaus ir valytojo pareigybių aprašymų patvirtinimo“.

dieną, pagal patvirtintą darbo grafiką, Centre dirba du kasininkai. Vienas kasininkas dirba nuo 10 val. iki 22 val., o antras kasininkas nuo 16 val. iki 22 val. arba nuo 17 val. iki 22 val.

Kontrolės ir audito tarnyba 2019 m., po Centre atliktų audito procedūrų (2019 m. sausio 2 d. Pažyma apie atliktas audito procedūras Varėnos sporto centre), Direktoriui rekomendavo peržiūrėti Kasininko pareigybėje įrašytas funkcijas, paskirstant darbą taip, kad būtų užtikrintas optimalus darbo krūvis visiems trims darbuotojams. Tačiau Direktorius į rekomendaciją neatsižvelgė. Todėl manome, kad, esant tokiai situacijai, nuo 2019 m. biudžeto lėšos naudojamos neracionaliai ir neekonomiškai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu⁴⁹ nuo 2020 m. vasario 26 d. paskelbė valstybės lygio ekstremaliąją situaciją dėl naujojo koronaviruso (COVID-19) plitimo grėsmės, todėl visoje šalyje buvo paskelbtas karantinas. Visu karantino laikotarpiu Centras neteikė arba teikė dalines paslaugas gyventojams. Pažymėtina, kad Centras 2021 m. negavo 74,8 tūkst. planuotų pajamų už teikiamas paslaugas, tačiau Kasininkų skaičius liko nepakitęs.

Dėl buhalterio pareigybės

Centre patvirtintos vyr. buhalterio ir buhalterio pareigybės. Tačiau buhalterio pareigybė nuo 2020 m. sausio 1 d. neužimta. Manytume, kad tikslingai neieškoma darbuotojo šiai pareigybei užimti, nes tvarkyti visą apskaitą suteikta teisė vyr. buhalteriu, kuriam už buhalterio funkcijų vykdymą mokama priemoka. Tai yra, Centro direktorius įsakymu⁵⁰ xxxxxxxx xxxxxxxx Xxxxxx Xxxxxxx paskirta 20 proc. priemoka prie pareiginės algos už papildomą darbo krūvį, kai yra padidėjęs darbų mastas, skaičiuojant darbo užmokesį, nuo 2021 m. sausio 1 d. iki kol bus priimtas naujas buhalteris, bet ne ilgiau kaip iki 2021 m. gruodžio 31 d. Priemoka buvo mokama ir 2020 m.

Centro direktorius, pasirinkdamas tokį apskaitos organizavimą, kai visą apskaitą tvarko vienas vyriausiasis buhalteris, pažeidžia savo įsakymu patvirtintus Vidaus kontrolės aprašo⁵¹ reikalavimus, kuriuose nurodoma, kad viena iš sąlygų veiksmingai vidaus kontrolės sistemai – tinkamas darbuotojų funkcijų atskyrimas, t. y. turi būti vengiama interesų konfliktų, bei Centro vadovas turi užtikrinti, kad būtų atskirtas teisių atlikti finansines ir ūkines paslaugas suteikimas, jų vykdymas, įtraukimas į apskaitą ir turto saugojimas.

⁴⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimas Nr.152 Dėl valstybės lygio ekstremalios situacijos paskelbimo.

⁵⁰ Varėnos sporto centro direktoriaus 2021 m. sausio 4 d. įsakymas Nr. P-2 „Dėl priemokos prie darbo užmokesčio skyrimo“.

⁵¹ Varėnos sporto centro direktoriaus 2021 m. lapkričio 10 d. įsakymas Nr. V-22 „Dėl vidaus kontrolės aprašo patvirtinimo“.

Dėl nenaudojamo turto

Centre apskaitomas nenaudojamas ilgalaikis turtas. Tai yra, autobusas MERSEDES-BENZ 412 valstybinis Nr. DRV-762 ir autobusas Neoplan N213 valstybinis Nr. EDS 784. Turtas visiškai nusidėvėjęs, be likutinės vertės.

Centro sudaryta Komisija 2020 m. vasario 14 d. apžiūrėjo (Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti turto apžiūros pažyma Nr.1) turtą Autobusą MERSEDES BENZ 415 ir remdamasi UAB „Skirlita“ Alytaus techninės apžiūros įmonės Techninės apžiūros rezultatų kortelės (ataskaita) išvada, nustatė, kad transporto priemonė neatitinka techninių reikalavimų, bei netinkama naudojimui. Centro direktorius įsakymu⁵² pripažino netinkamu (negalimu) naudoti Centro valdomą patikėjimo teise ilgalaikį materialųjį turtą autobusą MERCEDES BENZ 415. Tačiau minėtame įsakyme nenurodė jokių tolimesnių veiksmų dėl netinkamo (negalimo) naudoti turto. Sporto centro direktorius 2020 m. birželio 1 d. Savivaldybės administracijai pateikė prašymą Nr. SD-29, kuriuo prašo į Varėnos rajono savivaldybės rengiamą viešą aukcioną įtraukti pripažintą netinkamu naudoti Centrai patikėjimo teise priklausantį autobusą MERSEDES BENZ 415. Dėl šio turto nepriimtas joks galutinis sprendimas.

Kitas Centro nenaudojamas turtas tai autobusas NEOPLAN N213, kuris Centre neeksploatuojamas nuo 2020 m. Centro direktorius 2020 m. birželio 9 d. raštu Nr. SD-32 kreipėsi į Savivaldybės administracijos direktorių prašydamas perimti autobusą, tačiau autobuso Savivaldybės administracija neperėmė.

Pažymėtina, kad abiem atvejais, nuo 2020 m. direktorius nesiėmė jokių veiksmų dėl tolimesnio šio turto likimo. Be to, audito metu nustatyta, kad autobusai buvo laikomi UAB „Varėnos autobusų parkas“ teritorijoje. Sporto centro ir UAB „Varėnos autobusų parkas“ vadovai nepasirašė sutarčių arba kitų dokumentų patvirtinančių turto priežiūrą ir apsaugą.

Kontrolės ir audito tarnyba 2022-04-25 raštu nurodė Varėnos sporto centro vadovybei apie audito metu nustatytus trūkumus ir pažeidimus, bei pateikė rekomendacijas. Varėnos sporto centro vadovybė 2022-05-26 informavo Kontrolės ir audito tarnybą apie rekomendacijų vykdymą. Rekomendacijos įgyvendintos dalinai. Dėl kasininkų pareigybių bei nenaudojamo turto rekomendacijos neįgyvendintos. Šioje Audito ataskaitoje Varėnos sporto centrai rekomendacijos neteikiamos, tačiau bus siūloma Kontrolės komitetui apsvarstyti Varėnos sporto centrai pateiktų rekomendacijų nevykdymo priežastis, dalyvaujant Varėnos sporto centro vadovybei.

Varėnos kultūros centras

Dėl pareigybių sąrašo tvirtinimo

⁵² Varėnos sporto centro direktoriaus 2020 m. birželio 1 d. įsakymas Nr. V-20 „Dėl ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo netinkamu (negalimu) naudoti.“

Darbuotojų pareigybių sąrašą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo⁵³ 4 straipsniu, bei naudodamasis Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintu Lietuvos profesijų klasifikatoriumi, tvirtina biudžetinės įstaigos vadovas, tai yra direktorė X.Xxxxxx. Tačiau, darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis 28,17 etatų sąrašą, pažeidžiant įstatymo nuostatas ir viršijant pareigybės aprašyme nustatytus įgaliojimus, 2021-10-01 įsakymu⁵⁴ patvirtino Direktorius pavaduotoja xxxxxxxx xxxxxx X.Xxxxxx. Direktorius pavaduotoja xxxxxxxxxxx xxxxxx X.Xxxxxx ir 2021 m. gruodžio mėn. pažeidė aukščiau minėto įstatymo nuostatas ir viršijo savo pareigybės aprašyme nustatytus įgaliojimus, nes įsakymu⁵⁵ patvirtino jai tiesiogiai pavaldžių darbuotojų pareigybių ir etatų sąrašus.

Centralizuotas vidaus audito skyrius 2022 m. kovo mėn. atliko Centro veiklos ir valdymo vertinimo vidaus auditą. Po pateiktų rekomendacijų, Centro pareigybių sąrašą, išskyrus inžinieriaus pareigybę, tvirtina l. e. Varėnos kultūros centro direktoriaus pareigas X.Xxxxxx.

Dėl pareigybių skaičiaus

Varėnos rajono savivaldybės taryba sprendimu⁵⁶ nustatė Centro darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, didžiausią leistiną pareigybių skaičių – 102 pareigybes. Audito metu nustatyta, kad 2022-01-01 Centre buvo 119 pareigybių, t.y. 17 pareigybių daugiau, negu nustatytas didžiausias leistinas pareigybių skaičius. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad 2022-01-01 buvo 33 laisvos pareigybės (Centre 17, struktūriniuose padaliniuose 16), tačiau pareigybių sąrašas nebuvo peržiūrėtas.

Dėl priemokų

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo⁵⁷ 10 str. atskirais atvejais priemoka buvo skiriama ne nuo pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio, o nustatoma procentiniais punktais nuo minimalios mėnesinės algos (MMA). Tokiu pačiu principu mokamos priemokos už atliekamus rūbininko ir valytojo papildomus darbus.

⁵³ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas 2017 m. sausio 17 d. Nr. XIII-198.

⁵⁴ Varėnos kultūros centro direktoriaus 2021 m. spalio 1 d. įsakymas Nr. V-40(1) „Dėl Varėnos kultūros centro darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių (etatų) sąrašo patvirtinimo“.

⁵⁵ Varėnos kultūros centro direktoriaus 2021 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. V-53 „Dėl Varėnos kultūros centro darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių (etatų) sąrašo ir pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų patvirtinimo“.

⁵⁶ Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. rugpjūčio 31 d. sprendimas Nr. T-IX-720 „Dėl Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. rugpjūčio 27 d. sprendimo Nr. T-IX-110 „Dėl didžiausio leistino Varėnos rajono savivaldybės kultūros įstaigų pareigybių skaičiaus nustatymo“ pakeitimo“.

⁵⁷ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas 2017 m. sausio 17 d. Nr. XIII-198.

Dėl biudžeto išlaidų ekonominės klasifikacijos taikymo

Apskaitant išlaidas nesivadovauta Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu⁵⁸ patvirtinta Valstybės ir savivaldybių biudžeto pajamų ir išlaidų klasifikacija, nes darbo užmokestį už dvi pirmas ligos dienas, buhalteris apskaitė Darbo užmokesčio straipsnyje (2.1.1.1.1.01), o ne straipsnyje Darbdavio socialinė parama (2.7.3.1.1.01). Todėl Centro Biudžeto išlaidų sąmatos 2021 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje priemonei Varėnos kultūros centro veiklos organizavimas (07.02.01.04) Darbo užmokesčio išlaidos padidintos 1055,02 Eur, o išlaidos Darbdavio socialinė parama sumažintos 1055,02 Eur suma.

Dėl įmokų SODRAI

Lietuvos Respublikos Valstybinio socialinio draudimo įstatymo⁵⁹ 10 straipsnyje nustatyta, kad socialinio draudimo įmokos skaičiuojamos nuo kiekvienam apdraustajam asmeniui apskaičiuotos darbo užmokesčio sumos, ne mažesnės kaip Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga (MMA). Tai yra, darbdaviai už darbuotojus, kurių atlyginimas nesiekia minimalios mėnesinės algos, turi sumokėti socialinio draudimo įmokas nuo ne mažesnių pajamų nei MMA.

Centre apie 50 proc. darbuotojų dirba 0,5 arba mažesniu (0,2; 0,25; 0,35) etatu ir kurių atlyginimas nesiekia minimalios mėnesinės algos. Centras už tokius darbuotojus per 2021 m. papildomai SODRAI sumokėjo 6524 Eurų socialinio draudimo įmokų.

Kontrolės ir audito tarnyba 2022-04-27 raštu nurodė Varėnos kultūros centro vadovybei apie audito metu nustatytus trūkumus ir pažeidimus, bei pateikė rekomendacijas. Varėnos kultūros centro vadovybė 2022-05-19 informavo Kontrolės ir audito tarnybą apie rekomendacijų vykdymą. Todėl, šioje Audito ataskaitoje Varėnos kultūros centrui rekomendacijos neteikiamos.

⁵⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas Nr.1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžeto pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“.

⁵⁹ Lietuvos Respublikos Valstybinio socialinio draudimo 1991 m. gegužės 21 d. įstatymas Nr. I-1336.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data
1.	Vietinės reikšmės kelių ir gatvių vertinimą ir tikrosios vertės nustatymą užbaigti iki 2022-12-31	Savivaldybės administracija	2022-12-31
2.	Visų vietinės reikšmės kelių ir gatvių teisinę registraciją užbaigti iki 2022 m. gruodžio 31 d.	Savivaldybės administracija	2024-12-31
3.	Pakartotinai rekomenduojame nustatyti papildomas kontrolės priemones ilgalaikio turto srityje, kurios užtikrintų teisingą ilgalaikio turto apskaitą.	Savivaldybės administracija	2022-12-31
4.	Skiriant vienkartinės pinigines išmokas valstybės tarnautojams vadovautis teisės aktais reglamentuojančiais šių išmokų skyrimą.	Savivaldybės administracija	2022-12-31
5.	Skiriant priemokas už papildomus darbus vadovautis Lietuvos Respublikos teisės aktais.	Savivaldybės administracija	2022-12-31
6.	Vadovautis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu – perimti turtą iš Merkinės ir Matuizų seniūnijų ir apskaityti Savivaldybės administracijos balanse.	Savivaldybės administracija	2022-12-31
7.	Varėnos rajono savivaldybės administracijos tarnybinių komandiruočių tvarkos apraše: 7.1.Keisti 18.1 ir 27 punktus, nurodant dienpinigių dydžius ne mažiau 50 proc. 7.2.Numatyti konkrečius mažesnius dienpinigių dydžius, kurie būtų diferencijuoti pagal objektyvius kriterijus.	Savivaldybės administracija	2022-09-10
8.	Siekiant įgyvendinti Finansų ministro įsakymu patvirtintas Valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklės papildyti Administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 10 d. įsakymą Nr. DV-306 „Dėl finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pateikimo“	Savivaldybės administracija	2022-09-10

Savivaldybės kontrolierius

Gintautas Šakalis

Kontrolieriaus pavaduotoja

Laima Ulbinienė

Auditą atliko Savivaldybės kontrolierius Gintautas Šakalis ir Kontrolieriaus pavaduotoja Laima Ulbinienė.
Auditas atliktas, vykdant Savivaldybės kontrolieriaus 2021-09-30 įsakymą Nr. KV-5.
Auditas pradėtas 2021-10-01, baigtas 2022-06-21.

PRIEDAS

Audito apimtis ir metodai

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais ir Tarptautiniais audito standartais, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad Varėnos rajono savivaldybės biudžeto vykdymo ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas, audito procedūros atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Siekdami gauti pakankamą užtikrinimą, kad Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje ir Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi ir naudojami teisėtai, atsirinkome subjektus: Savivaldybės administracija, Savivaldybės Išdas, Varėnos kultūros centras, Varėnos sporto centras, Varėnos „Ryto“ progimnazija.

Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui ir Savivaldybės ataskaitų rinkinio teisingumui jos neturinčios. Reikšmingu dalyku Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos finansinių ataskaitų straipsniams, viršijanti 826 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikomas svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 242 tūkst. Eur.

Audito apimtis ir metodai	
<p>Audituotos konsoliduotos finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos</p> <p>2021 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai</p>	<p>Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys: konsoliduotoji finansinės būklės, konsoliduotoji veiklos rezultatų, konsoliduotoji pinigų srautų ir konsoliduotoji grynojo turto pokyčių ataskaitos bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2021-12-31 duomenis.</p> <p>Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys: Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo (forma Nr.1 sav.), Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo (forma Nr.2 – sav.) ataskaitos, Biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas pagal 2021-12-31 duomenis.</p> <p>2021 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis iš viso buvo 95 174,33 tūkst. Eur, pabaigoje – 110 082,89 tūkst. Eur.</p>
2021 m. pajamos, sąnaudos ir patirtos išlaidos, rezultatas	Savivaldybė gavo 45 015,55 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 44 696,11 tūkst. Eur sąnaudų. Savivaldybės pagrindinės veiklos rezultatas teigiamas – pajamos viršijo sąnaudas 319,43 tūkst. Eur..
2021 m. programos	Savivaldybės 2021 metų biudžete patvirtinta 10 programų. Savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti 33 asignavimų valdytojams.
Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos.	<p>Audito metu vertinome:</p> <p>34-ių subjektų: Savivaldybės administracijos, Savivaldybės išdo, Savivaldybės 30-ties biudžetinių įstaigų, 2-jų VšĮ finansinių ataskaitų pagrindu sudaryto 2021 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis. Taip pat į jį įtrauktą finansinį turtą, kurį sudaro Savivaldybei priklausantis bendrovių ir įstaigų nuosavas kapitalas - 5 uždarų akcinių bendrovių (UAB „Varėnos šiluma“, UAB „Varėnos vandenys“, UAB „Varėnos knyga“, „ UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras“ ir UAB „Varėnos autobusų parkas“) ir vienos VšĮ nepriskiriamos viešojo sektoriaus subjektui (VšĮ Liškiavos kultūros centras), įstaigos priskiriamos kitiems subjektams – UAB „Toksika“;</p> <p>33-jų asignavimų valdytojų biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu sudaryto 2021 metų Savivaldybės Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis;</p>
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo.
Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros:	
2021 m. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenys	
Turto sritis	Ilgalaikio materialiojo turto (žemės, infrastruktūros ir kitų statinių,, nebaigtos statybos); ilgalaikio finansinio turto, biologinio turto, trumpalaikio turto (ilgalaikio materialiojo turto, skirtu parduoti,

	sukauptų gautinų sumų, pinigų ir pinigų ekvivalentų). Atsirinktuose subjektuose įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome turto įsigijimo, nusidėvėjimo, nuvertėjimo, nurašymo, perdavimo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose.
Įsipareigojimų sritis	Įvertinome ar ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikių finansinių įsipareigojimų, kitų ilgalaikių įsipareigojimų, ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies) teisingai atvaizduoti finansinėse ataskaitose.
Pajamų sritis	Vertinome pajamų pripažinimą, įvertinimą ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimą (laiku, tinkama verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Sąnaudų sritis	Pagrindinės veiklos sąnaudų (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, nusidėvėjimo, komunalinių paslaugų ir ryšių, paprastojo remonto ir eksploatavimo). Atrankos būdu vertinome: Sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis);
Metinių finansinių ataskaitų vertinimo sritis	Vertinome ar duomenys ir informacija metinių finansinių ataskaitų rinkiniuose pateikti pagal finansinėms ataskaitoms keliamus reikalavimus.
Bendras ataskaitų rinkinio konsolidavimo proceso vertinimas	Patikrinome konsolidavimo metu atliktų koregavimų tinkamumą, išsamumą ir tikslumą. Patikrinome bendrą ataskaitų rinkinio pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimą, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų Viešojo sektoriaus atskaitomybės finansinių ataskaitų standartų reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimus.
Savivaldybės biudžeto pajamų sritis	Biudžeto pajamos. Vertinome, ar Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitoje teisingai atvaizduoti biudžeto pajamų plano duomenys, ar teisingai atvaizduotos gautų mokesčių sumos.
Savivaldybės biudžeto išlaidų sritis	Vertinome, ar biudžeto išlaidos priskirtos tinkamiems straipsniams.
2021 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo vertinimas	
Vertinome, ar Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų planas patvirtintas ir patikslintas Savivaldybės tarybos sprendimais, ar Savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita parengta pagal teisės aktų reikalavimus, ar Savivaldybės gautos paskolos ir prisiimti skoliniai įsipareigojimai kredito įstaigoms atitinka teisės aktams, reglamentuojantiems skolinimosi tvarką ir limitus.	
2021 m. savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo vertinimas	

Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos tam tikroms audito sritims, atliekant:

ilgalaikio materialiojo turto audito procedūras: vertinome metinės inventORIZACIJOS atlikimą; turto naudojimo ir nurašymo, nereikalingo arba netinkamo (negalimo naudoti) turto valdymo teisėtumą, ar išlaidos turtui įsigyti buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano;

ilgalaikių įsipareigojimų audito procedūras: vertinome skolos limitų laikymąsi.

Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo audito procedūras: ar patvirtintame pareigybių sąraše pareigybių skaičius neviršija nustatyto didžiausio leistino pareigybių skaičiaus, ar patvirtinta darbo apmokėjimo sistema atitinka teisės aktų reikalavimus; ar pagal teisės aktų reikalavimus skirtos priemokos, premijos; ar išlaidos darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano;